

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/28, p. 517-538

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12451>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Doç. Dr. Adem BAYAR –
Doç. Dr. Cihat YAŞAROĞLU

This article was checked by iThenticate.

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİNDE YAŞADIĞI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Şule KIRBAŞ* - Ayşe ATAY

ÖZET

Bu çalışma, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunları belirlemek ve çözüm önerileri sunmak amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni ile incelenmeye çalışılmıştır. Çalışma gurubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Malatya ilinde görev yapan amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile kendilerine ulaşılabilen ilkokulda görev yapan on sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Nitel olarak tasarlanan araştırmada verilerin toplanması için yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır.

Yapılandırılmış görüşme formu; öğretmenlerin sınıf yönetimde yaşadığı sorunları, sınıf içinde karşılaştıkları problemleri davranışların sıklığı, derse göre problemleri davranışın görülme sıklığını, problemleri davranışları yönetmeye ayrılan zamanı ve etkili sınıf yönetimi için yapılması gerekenleri belirlemeye yönelik beş sorudan oluşmaktadır.

Görüşme formu nitel çalışmaları bulunan eğitim bilimleri alanında iki öğretim elemanının görüşüne sunulmuş uzman görüşü alınmıştır. Uygulama görüşmecilerin okulunun öğretmenler odasında gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler, araştırmacı tarafından yazılı olarak kaydedilmiştir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin sınıfta karşılaştıkları en sık problemlerin; derste izin almadan konuşma, öğretmeni derste dinlememe olduğu görülmüştür. Araştırmada problemleri davranışların görülme sıklığının her ders yaşandığının, problemleri davranışların özellikle Türkçe ve Matematik derslerinde daha sık görüldüğü, problemleri davranışlara ayrılan sürenin problemleri davranışların türüne göre değiştiği tespit edilmiştir. Etkili sınıf yönetimi için yapılması gerekenler ise; öğrenci merkezli ders işleme, etkinliklere ağırlık verme, sınıf kurallarını birlikte belirleme ve okul-veli-öğretmen iş birliğini sağlamak olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenleri, Sınıf Yönetimi, Problemler, Çözüm Önerileri

* Yrd. Doç. Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, El-mek: sulekirbas@gmail.com

THE PROBLEMS OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS IN CLASS MANAGEMENT AND SUGGESTIONS FOR SOLUTION

ABSTRACT

This study was carried out through phenomenology method which is one of the methods of quantitative method to determine the problems of the elementary school teachers and to suggest solutions about the problems. The study group consists of ten elementary school teachers working in Malatya that can be reached easily related to the purposal sampling method in 2016-2017 academic year. Structured interview technique was used to obtain data.

The structured interview form consists of five questions depending on to determine the problems that teachers faced with while teaching, the frequency of the problems, the time spending to overcome the problem and the need to establish effective class management.

The interview form was checked by two academicians studying on the quantitative methods in education. The interviews were performed in teacher's room of the school. The data obtained was recorded by the researchers as a written source.

The most seen problems are that the students interrupt teachers in the class and they are not willing to listen to the teachers. The problems were seen almost in every session especially in Mathematics and Turkish classes. For the effective class management, the classes should be student centered, activities should be included to the teaching, the class rules should be determined both the teacher and the students and cooperation should be established between the school, parents and the teacher.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction:

A classroom is the best environment for students to perform learning activities under the guidance of the teacher (Güleç and Alkış, 2004). A school is the nearest institution for the classroom. keystone of the education. A school accepted as a social environment takes the student from the parents and educates them and leave them to the society again (Çiftçi, 2015). The physical structure of the school depends on its director (İlgar, 2005).

Qualified teaching and learning needs an effective class and school management and qualified class and school management also depends on the class management of the teachers. The quality of the education is related to the quality of the class management (Demirel, 2005). A class should be a nice place where students enjoy being there. Learning and effective communication should not be interrupted by bad behaviours and words (Çiftçi, 2015). A student can depict undesired behaviours in the classroom related to the various reasons (Şentürk, 2010). Teachers

use different philosophy and methods to prevent such undesired behaviours (Sadık, 2000).

The aim of this study is to determine the problems that teachers experience in the classroom and try to find solutions.

A teacher is the most important factor that affects the future life of an individual (Özgen and et. all., 2011). A teacher can directly or indirectly affect the class management with the treatment he depicts in the classroom (Ada, 2000). In this context, it is necessary and important to determine the problems that teachers experience in the classroom and to hear their solutions to prevent these problems.

Method:

Phenomenological design which is one of the qualitative methods is used in the research. Phenomenological design focuses on the known cases deeply (Çiftçi, 2016).

The study group of the study consists of 10 class teachers working in Malatya in 2016-2017 academic year. 9 teachers out of 10 have M.A. degree and aged between 30 and 40 and one of them has the same academic degree and over 40 years old. 3 of them have 6-10 years teaching experience 6 of them have 11-15 years experience and one of them more than 16 year experience. 2 of them teach the first grade, 3 of them second grade, 2 of them third grade and 3 of them fourth grade. Ten volunteer teachers were selected to carry on the study related to the determined purpose.

In this study, structured interview form with 5 open ended questions to obtain the opinions of the class teachers working in primary schools in 2016-2017 academic year. The five questions in the structured interview form are as follows: The problems that teachers encounter in class management, the frequency of the problematic behaviours that they encounter in the classroom, the frequency of the problematic behaviour related to the school subject, the time reserved to manage the problem and the strategies for the effective classroom management.

The interview form was developed after getting the experiences of the two experts who work on qualitative methods. The interviews were performed with the teachers between the dates 16th-28th March in the teacher's room. The obtained data was transcribed by the researcher.

Description analysis technique was used to analyse the obtained data. In this context the following method is used to analyse the data:

1. The interview forms in which the opinions of the teachers recorded are classified related to the opinions of the teachers in which the teachers share the same opinion and these opinions are summarised in a single sentence. Similar ideas of the other teachers are summarised in the same theme and a common theme was established and frequencies and percentage were calculated.

2. Validity and the reliability step: In the study, the processes of the research was expressed step by step and obtained its validity. To increase the reliability of the research, the study was classified at the first step by the researcher and these classifications were compared. The reliability of

the research was calculated by using (Miles & Huberman, 1994), Uyuşum Yüzdesi Formülü [$P = (Na / Na + Nd) \times 100$] (P: Uyuşum Yüzdesi, Na: Uyum Miktarı, Nd: Uyuşmazlık Miktarı). According to Yıldırım and Şimşek (2016); when the realibility calculation reaches to uyuşum percentage % 70, it is accepted that the reability percentage is desired level. In the study the "uyuşum yüzdesi" is found as % 94.

Conclusion and Discussion:

To provide an effective classroom management, teachers should determine the problems they encounter in the classroom and they should produce solutions to them. The most common problems that they encounter are interruption in the class and not listening to the teacher. The other problems observed by the teachers are not doing homework, often going to the bathroom and dealing with other issues during the teaching period. In one of the studies, it is expressed that talking in the classroom without permission, showing uninterest to the lesson and walking around in the classroom are the most common behaviour seen in the class (Sadık and Arslan, 2015). In another study, talking of the students among themselves is seen as a undesired behaviour (Uğurlu et.all., 2014).

When the related literature investigated, the above undesired behaviours are the most observed behaviours. Such a case proves that the students at the primary schools can not learn the classroom rules properly or although the rules are taught to them, they forget these rules in a short time and they depict the undesired behaviours once again (Balay ve Sağlam, 2008). In some cases, a student sometimes can perform negative behaviours with his own wish. To establish such a case can be caused both by the teacher and the student as well. When the teacher uses inappropriate method and techniques in teaching, uses negative treatment against students, and neglects the individual differences, the rate of the undesired behaviours in the classroom increases.

When the undesired behaviours seen in the classroom, the teacher has to be aware of them and find methods to abolish them. The most important point to choose the method is the type of the undesired behaviour (Güleç ve Alkış, 2004). Preventing methods are the precautions that the teacher should take before the undesired behaviour appears. When the teacher provides activities in which all students participate, such activities are accepted as precaution to prevent the occurrence of all undesired behaviours. Some of these controlling methods are: planned study, fluent activity, the control of the teacher and determining the rules (Tertemiz, 2000). Moreover, to prevent the undesired behaviour, positive reinforcement should be used, the expectations from the students should be clearly declared, what should the students do in the classroom should be taught, the students should be rewarded when they exhibit good behaviours instead of punishment, good communication should be established between the teacher and the students, physical interventions should be avoided and use "I" instead of "you" (Şentürk, 2010).

In the research, it is investigated whether the rate of the undesired behaviours varies related to the different school subjects. The data indicates that undesired behaviours are seen more often in Turkish and Mathematic classes. Such a case tells us that students get bored of the

Turkish Studies

classes where they are passive and the teacher is active. Students can head towards undesired behaviours to overcome their boredom (Sadık,2000).At this point, teaching methods gain importance one again. If a teachers prefers methods of discovery instead of presentation method, he can encounter less problems in the classroom. When a student feels himself active in the classroom, he can not have time to depict undesired behaviour.

In the research, it is seen that when the students feel free in the classroom, the rate of the undesired behaviours decreases as seen in music classes. In the research carried on, students show good behaviours when they feel free, active and they perform their interest and skills (Sadık, 2000).

When the results investigated, the class teachers expressed that they spent a lot of time to establish a good classroom environment. The difference in the ready presence among the students affects the class management approache. At primary school level, it takes a long time for the students to learn the responsibilities towards the school and the school. The students at primary school needs the guidance of the class teacher to establish the classroom rules and to depict the desired behaviours in the classroom. Such a case causes time losing for the teachers in class management (Sadık, 2000).

In the research, the opinions of the teachers to provide the effective class management are obtained and investigated. The teachers expressed that student centered education is crucial for teaching and the teachers should have idea about the personality of the students. The teaching plans should be prepared related to the individual differences of the students.

There are many factors that affect the success and unsuccesses of the students in teaching period. Individual difference is one of these factors. In Şentürk's study (2007), it is stated that the teachers consider about the individual differences of the students and the teaching plannig should be prepared related to these differences. Başka bir araştırmada, öğretmenlerin en çok karşılaştığı sorunlar öğrenci farklılıkları, farklı aile ortamlarının yansıması ve öğrencinin derse tutumu olarak belirlenmiştir (Paliç ve Keleş 2011). Yine bir başka araştırmada da, disiplin problemlerinin daha çok aile ve öğrenci özelliklerinden kaynaklandığı ifade edilmiştir (Sadık ve Arslan, 2015).

For an effective class management, class teachers should colloberate with the school management and the parents. If there is not a good colloberation among the director, teacher and the parents, it affects the education system in a negative way. There should be a positive communication among these three groups. The researches proved that the most of the learning is occured outside the classroom (Paliç ve Keleş 2011). Another research said that a teacher needs the help of the counciler and the parents to prevent the discipline problems in the classroom (Sadık ve Arslan, 2015) .

The teachers expressed that the punishment given to the students can not meet the needs to prevent the occurence of the undesired behaviours. To search the reason of the problem and to award student

can partially solve the discipline problem. Making changes in the lesson, determining the rules with the students and showaffection to students are among the effective methods to prevent the problems in the classroom (Sadık ve Arslan, 2015). Şahin and Arslan (2014) claimed in their research that an interview with the student outside the classroom is an effective way to prevent the problem whereas punishing him in the class affects him in a negative way. Such a method should be considered by the teacher to prevent the problem.

Moreover, the experince of the teachers should not be neglected. According to the literature, it is seen that the experience of the teachers who work for a lon time is meaningfully higher than the experiences of the teachers who start their career recently. The experienced teachers have more classroom management skills and they motivate the students better (Bozgeyikli and Gözler, 2016) .

A teacher should understand the capacity of all students in his class (Özel and Bayındır, 2008: 74). A teacher should know the students in his class, use student-centered teaching methods, provide motivation in the class, benefit from the ideas of the parents and use strategies to prevent problems in the class. If he does these, he can establish a good classroom management and overcome the problems in a short time.

A teacher can care many methods as discipline methods. However we can not say that any method is the best. When a teacher encounters an undesired behaviour, he should have a skill to use one of the methods and to establish the discipline in the classroom.

For the above reasons, the teachers should take pre and in-service training regarding to the subjects mentioned above. All techers also should have contemprrory understanding and skills through these trainings.

Keywords: Class teachers, Class Management, Problems, Suggestions for solution

Giriş:

Sınıf en basit tanımla öğretimin gerçekleştiği en çekirdek merkezdir. Okul çatısı altında yer alan sınıflar, öğrenci ve öğretmenin bir arada olduğu, öğretme ve öğrenme faaliyetlerinin gerçekleştiği ortamlar olarak tanımlanabilir. Bu kısa tanım sınıfın kendi içinde incelenecek pek çok nitelik taşıdığını da göstermektedir. Sınıf, kendine özgü niteliğiyle eğitimsel hedeflerin gerçekleştirilmesi için yapılandırılmış özel bir ortamdır. Sınıf, öğretmenin rehberliğinde, öğrencinin çevresiyle öğrenme hedefine dönük etkileşimler kurduğu en önemli ortamdır (Güleç ve Alkış, 2004).

Sınıf sözü gerçekte belli özellikleri benzer olan insanların oluşturduğu gruptur. Aynı sınıftaki öğrenciler yaş ve bilgi düzeyleri açısından benzerlik gösterir. Sınıf bu öğrencilerin oluşturduğu gruba verilen addır (Doğan ve ark., 2014).

Okul, eğitim sisteminin en önemli parçası, eylemsel sınırları ve çevresini belirleyen ve ilk düzeydeki üretim amaçlı somut örgütlenmesi olarak tanımlanmaktadır (Ekinci,2010). Okul, eğitimin temel yapıtaşısı olan sınıfın en yakınında bulunan kurumdur. Sosyal bir çevre olan okul, öğrenciyi toplumdan alır ve çocuğu yetiştirerek tekrar topluma sunar. Okulun öğrenci üzerindeki etkileri sadece sınıf ortamı içerisinde değerlendirilmemesi gerekir. Okul çok yönlü olarak öğrenci üzerinde etkiye

bulunmaktadır. Okul aynı zamanda grup etkileşimi için uygun bir ortam sağlar (Çiftçi, 2015). Okul yöneticilerinin başarıyı sağlayabilmesi için okul değişkenlerini iyi belirlemesi bu değişkenleri doğru incelemesi ve buna uygun strateji geliştirmesi gerekir. Okulun iyi durumda olması iyi bir yöneticisinin olmasına bağlıdır. Okul yöneticisi okulun veya öğretimin nerede olduğuna, nereye gideceğine karar vermek gibi önemli liderlik davranışları göstermekle vazifelidir (İlgar, 2005). Okul yönetiminin kaliteli olması sınıf yönetiminin de kaliteli olmasına katkı sağlayacaktır.

Eldeki imkân ve fırsatları en iyi ve verimli şekilde kullanabilmeyi yönetim olarak tanımlayabiliriz. Bir başka deyişle yönetim “belirli amaçlara ulaşmak için başta insanlar olmak üzere maddi kaynakları, donanımı, araç ve gereci ve zamanı birbiriyle uyumlu ve verimli bir şekilde kullanma sürecidir” (İlgar, 2005, s.13). İnsanların bir arada yaşamasının ortaya çıkarmış olduğu bir kavram olan yönetim toplulukların kalabalıklaşmasıyla daha da önem kazanmıştır. İnsanların daha rahat ve huzurlu bir ortam içinde yaşamaları yönetimin niteliklerine bağlıdır (Çiftçi, 2015).

Eğitim yönetimi ise eğitim süreci içerisinde bulunan değişkenleri uyumlu bir şekilde organize etmektir. Bu değişkenler (öğretmen, öğrenci, öğretim programı, veli, fiziksel ortam, bütçe v.s) iyi bir şekilde organize edilip, yönetilemezse eğitimden istenilen nitelikte performans elde edilmesi güçleşir. Eğitim yönetimi, toplumun eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan eğitim kurumlarını amaçlarına uygun şekilde işletmek, geliştirmek ve yaşatmak sürecidir (Çiftçi, 2015).

Etkili eğitim yönetiminin, eğitimin kalitesini etkileyen faktörlerden biri olduğunun farkına varılması bu konu üzerinde daha fazla çalışmaların yapılmasına neden olmuştur (Çiftçi, 2015).

Sınıf yönetimi genellikle sınıfta disiplini sağlamak olarak düşünülmektedir (Üstün ve Demirbağ, 2003; Üstün ve Ereş, 2009). Ancak günümüzde sınıf yönetimi, sınıf yöneticisi olan öğretmenin disiplini sağlamakla kalmayıp aynı zamanda sınıf ortamının fiziksel düzenini sağlaması, sınıf içi iletişimini düzenlemesini kısaca sınıfta eğitim öğretim faaliyetleri için de uygun ortam sağlamayı içerir (Seyfullahoğulları, 2010). Ayrıca etkili bir sınıf yönetimi sadece öğretim faaliyetlerini değil aynı zamanda öğrencilerin gelişimini de etkilemektedir. Sınıf yönetimi öğretim faaliyetlerinden ayrı düşünemeyiz. Öğretmenlerin sınıftaki öğretim etkinliklerinde ne kadar başarılı oldukları geniş oranda onların insani sorunları yönetmede ne kadar yeterli olduğuna bağlı olması, sınıf yönetiminin daha çok önem verilmesi gereken bir konu alanı olduğunu göstermektedir (Sadık, 2000). Sınıfı yönetmek, öğretmenin otoritesinin sınıfta hâkim olması ile değil, daha çok öğrenmeyi sağlayıcı bir sınıf ikliminin oluşturulması demektir (Tertemiz, 2006). Çağdaş toplumlarda yönetimin amacı otoriteyi sağlamak değildir. Bu anlayış eğitimde de hâkim olmalı ve sınıf yönetimi öğretmenin otorite oluşturma çabasından ziyade uygun eğitim ortamının hazırlanmasına hizmet etmelidir (Çiftçi, 2015).

Sınıf yönetimini etkileyen birçok değişken vardır. Özgan ve diğerleri (2011)'ne göre gelişmiş ülkelerde sınıf yönetimi sadece öğretmen odaklı ele alınmamaktadır. Sınıf yönetimini etkileyen birçok değişken olup, bunların başında ise sınıf ortamının fiziksel düzenlenmesi gelmektedir. Bu etkenler arasında, öğretmenin kişisel özellikleri, ders verirken kullandığı öğretim stratejileri, yöntem ve teknikleri, sosyal çevreyle uyum, okul ile aile arasındaki işbirliği, öğrencilerin özellikleri ve motivasyonu, okulun yapısı, okulca benimsenen kurallar ve sınıfta oluşturulan atmosfer de sayılabilir (Doğan ve ark., 2014).

Sınıf yönetiminde geleneksel, çağdaş ve yapılandırmacı yaklaşım olmak üzere üç genel yaklaşım bulunmaktadır. Geleneksel yaklaşım öğretmen merkezlidir. Yapılandırmacı yaklaşım sınıf yönetimi ve disipline ilişkin temelinde insanı merkeze alarak öğrenci merkezli sınıf yönetimi yaklaşımını benimser. Sınıf içinde oluşturulacak kurallar, öğretmen rehberliğinde öğrencilerle birlikte oluşturulur (Süral, 2013). Çağdaş sınıf yönetimi anlayışında ise merkezde öğrenci vardır. Sınıf içinde yapılan etkinlikler öğrencilere göre düzenlenir. Sınıfı tek başına değil bir sistem olarak

algılamayı gerektirir. Bu anlamda sınıf; öğrenci, öğretmen, ders programları, eğitim ortamı gibi iç; okul, çevre ve aile gibi dış etmenlerin olduğu bir alan olarak kabul edilir. Bu anlayışa göre öğretmen, okul içindeki ve çevredeki olanaklardan en uygun biçimde yararlanma imkânına sahip olan kişidir (Çiftçi, 2015).

Nitelikli eğitim ve öğretim ortamları oluşturmak etkili bir okul ve sınıf yönetimine bağlanabildiği gibi, etkili bir okul ve sınıf yönetimi de öğretmenlerde sınıf yönetimi becerilerinin bulunmasına bağlanabilir. Bu nedenle, eğitimin kalitesi büyük ölçüde, sınıf yönetiminin kalitesine bağlıdır (Demirel, 2005).

Etkin sınıf yönetiminin önemli ilkelerinden birisi, sınıfta karşılaşılabilecek bazı sorunları önceden kestirebilme ve gerekli önlemleri almaktır. Ancak sınıfta her şeyi önceden kestirmek mümkün değildir. Bu bakımdan öğretmen, öğrenci ihtiyaç ve beklentilerini belirlemeli ve buna uygun çalışmalar yapmalıdır (Çiftçi, 2015).

Sınıfta nitelikli eğitim öğretim ortamının oluşturulabilmesi için sınıf içerisindeki farklı değişkenleri göz ardı etmemek gerekir. Bunlar zaman, iletişim, güdülenme, sınıfın fiziksel ortamı, eğitim ve öğretim programlarının planlanması gibi değişkenlerdir (Örücü, 2012). Öğretmenler de bu değişkenleri göz önünde bulundurarak olumlu sınıf iklimi oluşturmalıdır. Olumlu bir sınıf ikliminin oluşturulması, etkin bir eğitim ve öğretim ortamı için büyük bir önem taşır. Sınıf öyle bir ortam olmalı ki öğrenciler sınıfta bulunmaktan mutluluk duymalıdır. Öğrenme ve etkileşim süreci, kaba söz ve davranışlarla kesintiye uğratılmamalıdır (Çiftçi, 2015).

İstenmeyen davranış; öğretmenin öğretim sürecini, öğrencinin kendisinin ve arkadaşlarının öğrenme sürecini olumsuz biçimde etkileyen, öğrenme ortamını doğrudan ya da dolaylı olarak rahatsız eden, karışıklık meydana getiren davranışlar olarak tanımlanabilir (Erol ve ark., 2010).

Araştırma sonuçları gerek dünyada gerekse ülkemizde son yıllarda disiplin sorunlarında bir artış olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrencilerin olumsuz davranışlarını bireysel olanlar, arkadaşları ile ilgili olanlar ve öğretmenle ilgili olanlar şeklinde sıralanabilir. Buna göre öğrencilerin bireysel olarak en çok gösterdikleri davranışları, derste izin almadan konuşmak, derse hazırlıksız gelmek, kaba söz ve davranışlarda bulunma ve başarısızlıkları konusunda sürekli mazeret üretmek şeklinde sıralanırken; arkadaşları ile ilgili istenmeyen davranışları yönünde en sık gösterdikleri davranışları, birbirlerini sürekli öğretmene şikâyet etme olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin öğretmenle ilgili olarak en fazla öne çıkardıkları olumsuz davranış ise, öğretmenlerle etkili iletişim kuramama olduğu görülmüştür (Balay ve Sağlam, 2008; Bayar, 2014; Bayar ve Kerns, 2015).

Olumsuz davranışın ne olduğu hakkındaki öğretmen görüşleri yüksek oranda benzerlikler göstermesine rağmen yine de aralarında farklılıklar görülmektedir. Bu farklılık, sınıf düzenine, uygulanan etkinliğin türüne, öğrencilerin önceki yaşantılarına ve öğretmenden beklentilerine göre değişmektedir (Balay ve Sağlam, 2008).

Bir öğrenci çok çeşitli sebeplerden ötürü istenmeyen bir davranış sergileyebilir. İstenmeyen davranışlar farklı nedenlerden kaynaklanabilir. Bu nedenlerden birisi de sınıf içi ve dışından kaynaklanabilecek nedenlerdir. İstenmeyen davranışlara etki eden sınıf içi faktörler öğrencilerin özellikleri, sınıfın yapısı, eğitim programı, öğretim yöntemleri, öğrenci başarısı, öğretmenin özellikleridir. Sınıf dışı faktörler olarak ise aile, oyun ve arkadaş çevresi, yaşantı ve kültür, kitle iletişim araçları okul yönetimi, okul yerleşimi ve ulaşım, veli-okul-öğretmen ilişkileri, ekonomik yetersizlikler, araç-gereç yetersizliği ve rehberlik hizmetlerinin yetersizliği sayılabilir (Şentürk, 2010).

Öğrencilerin sınıf içinde olumsuz davranışlarda bulunmasında bazı durumlarda öğretmenler de etkili olabilmektedir. Derse yeterince hazırlanmamak, adil olmamak, öğrencilere karşı olumsuz

tutumlar sergilemek, öğrencileri sabırla dinlememek, yeterince ilgi göstermemek, zamanı etkili kullanamamak, öğretim materyallerini kullanmada yetersizlik göstermek, öğrenci ihtiyaçlarına uygun tepki vermemek, anlayış gösterememek, yeteri kadar olumlu pekiştirici kullanmamak, öğrenme merkezli yerine, not merkezli olmak, kural ve sınırlar koyamamak, öğrenciler arasında tarafsız olamamak, bazı öğrencileri görmezken, bazılarını daha çok tutmak ve benzeri öğretmen uygulamaları, çocukların olumsuz davranışlarına yol açan önemli faktörlerdir (Aksoy, 2000).

Diğer yandan eğitim programına ilişkin özellikler de olumsuz davranışların nedenlerinden biri olabilir. Kazanım, içerik, uygulama ve değerlendirme boyutları arasında iyi bir koordinasyon sağlayamayan, öğrencilerin gelişim düzeyine uygun olmayan, ilgi ve ihtiyaçlarına yanıt veremeyen bir eğitim programı, sınıf içinde istenen değil, istenmeyen davranışlara yöneltebilir (Şentürk, 2010).

Sınıf içinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerin uygun olmaması da olumsuz davranışın nedenlerindedir (Balay ve Sağlam, 2008).

Sınıf içinde oluşabilecek istenmeyen davranışları önleyebilmek ya da giderebilmek için öncelikle bu davranışların farkında olmak gerekir. Bunu yapabilmek için öğrencileri sürekli takip etmek ve onlardaki günlük değişimleri görebilmek önemlidir. Öğretmen, sınıfta öğrencileri her an görebilecek bir konum seçerek, onları dikkatli bir şekilde gözlemleyerek onlarla yakından ilgilenecek, sıralar arasında gezinerek öğrencilere yakın durarak, onları etkinliklere sürekli katmaya çalışarak onları incelemelidir. Bunu yaparken de sınıfı bir bütün olarak görüp bireysel özelliklere dikkat etmek gerekir. Aksi takdirde öğrencilerde meydana gelecek günlük değişimleri fark etmede sıkıntı yaşar (Şentürk, 2010).

İstenmeyen davranışlara karşı öğretmenlerin farklı yönetim felsefeleri ve eğilimleri vardır. Bazı öğretmenler, istenilen davranışları ve bu davranışların olumlu sonuçlarını ayrıntıları ile açıklama ve ödüllendirmeyi benimserler. Bazıları ise olumsuz davranışlar ve meydana gelen olumsuz sonuçlar hakkında bilgi verme ve ceza temelli stratejilere yönelirler (Sadık, 2000).

Her sınıf ortamı sınıf, öğrenci, öğretmen özellikleri yönünden farklılık gösterir. Bu nedenle her sınıfta oluşturulan disiplin ortamı ve istenmeyen davranışları önleyici yöntemleri farklılık gösterecektir. Ortaya çıkan problemi çözebilmek için ona uygun olan yöntemin seçilmesi önemlidir. Bundan dolayı öğretmenin yeterli düzeyde mesleki yeterliliğe sahip ve sınıf yönetimi konusunda kendini geliştirmiş olması gerekir. Çünkü sınıf yönetimi uzmanlık gerektiren bir konudur. Ancak öğretmenin sadece mesleki yeterliliğe sahip olması yeterli değildir. Öğretmenin istekli ve olumlu tutum içinde olması da gerekir. Öğretmenler öğrenciler üzerinde etkili olan kişilerdir (Şentürk, 2010).

Sınıf ortamını oluşturan asıl unsurlar öğretmen ve öğrencilerdir. Öğretmen ve öğrenci dokusu toplumdaki farklılık gösterir. Bu nedenle her sınıf, toplumsal yapısı ve öğretmenin sınıfı yönetim biçimi açısından farklılık gösterir. Sınıfın toplumsal yapısı, sınıfı oluşturan bireylerin birbirleriyle olan ilişkilerinin örüntüsüdür. Sınıfta yönetim biçimini oluşturan öğretmendir. Etkili bir sınıf yönetimi çok yönlü ve uzun çaba gösterilmesi gereken bir süreç işidir. Ancak etkili bir sınıf yönetimi, sadece başarılı tekniklerin uygulanması ile sağlanmaz. Aynı zamanda öğrencilere gösterilen olumlu tutum ve davranışların da büyük önemi vardır (Şentürk, 2010).

Öğrencilere kazandırılması istenen olumlu davranışlar etkili bir okul eğitim ile sağlanır. Etkili bir sınıf yönetimi olmadan bir okulun olumlu etkisinden söz edilemez. Etkili bir eğitim-öğretim ortamının oluşturulması ise sınıf yönetiminin başarısına bağlıdır. Bu nedenle sınıf yönetiminin iyi olması eğitim alanında da başarıya ulaşmadaki ilk basamağı oluşturur (Şentürk, 2010).

Okulda eğitsel faaliyetleri engelleyen her türlü davranış, istenmeyen davranış olarak adlandırılır. İstenmeyen davranışlardan bazıları hem davranışı yapanı hem öğretmeni hem de sınıfı olumsuz yönde etkiler.

Olumsuz davranışları genellikle sınıf içi etkinliklere katılmayan öğrenciler yapar. Bu öğrenciler, diğer arkadaşlarının da kendileri gibi dersi dinlememelerini isterler. Bu tür durumlarla karşılaşıldığında, istenmeyen davranışın nedenini ortadan kaldırmak ve bu şekilde davranan öğrencileri sınıf içi etkinliklere dâhil etmek için düzenlemelere yer verilmelidir. Yapılacak bir işi olmadığını düşünen ya da yaptığı işten zevk almayan öğrencinin istenmeyen davranışlara yönelmesi normaldir. Bu durumda onun ilgisini çekebilecek faaliyetlere yer vermek daha faydalı olur (Balay ve Sağlam, 2008).

Öğretmenlerin eğiticilik özellikleri kadar yöneticilik özelliklerinin de geliştirilmesi önemlidir. Sınıf yönetiminin başarısı öğretmenin bu alanlarda kendini iyi şekilde yetiştirmiş olmasına bağlıdır (Şentürk, 2010). Öğretmenlerin kendi kişisel özelliklerini dikkate alarak sınıfın ve öğrencilerin yapısına uygun sınıf yönetim stratejisi belirlemesi gerekir. Öğretmenin oluşturduğu sınıf yönetimi stratejisi onun istenmeyen davranışlara müdahale şeklini etkileyecektir. Belirlediği yönetim stratejisi öğrencilerin ilgi, ihtiyaçlarına uygun olmalıdır. Öğrencilerin önemsenmediği bir stratejide istenilen verim elde edilemez. Öğretmenler tarafından kullanılan strateji problemleri davranışları önleyici nitelikte olmalıdır.

Bu çalışmanın amacı; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde yaşadıkları sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın problem durumu; "Öğrenci davranışı üzerinde etkili olan öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları istenmeyen davranışlara ilişkin getirdikleri çözüm önerileri nelerdir?" şeklinde ifade edilebilir.

Bireyin gelecek yaşamını etkileyen eğitim sisteminin en önemli unsuru olan öğretmendir. Öğretmen, öğretimi gerçekleştiren aynı zamanda öğrencinin kişiliğinin gelişmesinde de etkili olan kişidir (Özgen ve ark., 2011). Öğretmenlerin özellikle sınıf yönetimi konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olması gerekir. Çünkü öğretmenin sınıf içinde yapmış olduğu her davranış doğrudan ya da dolaylı olarak sınıf yönetimi üzerinde etkili olabilir (Ada, 2000).

Bu nedenle öğrenci davranışı üzerinde etkili olan öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları istenmeyen davranışların tespit edilmesi ve bu sorunlara getirdikleri çözüm önerilerinin ortaya konulması önemli ve gereklidir.

Yöntem:

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, "Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Yaşadığı Sorunlar Ve Çözüm Önerileri"ni belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmaktadır. Olgubilim deseni, farkında olunan fakat derinlemesine bilgiye ulaşılması istenilen durumlara odaklanmaktadır. Olgular; yaşadığımız dünyada olaylar deneyimler, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi biçimlerde karşımıza çıkabilmektedir (Çiftçi, 2016).

Olgubilim deseninde, yaygın uygulamaları ortaya çıkarmak ve katılımcılar tarafından oluşturulan anlamları tanımlamak ve açıklamak amaçlanmaktadır (Ersoy, 2014).

Çalışma Gurubu

Araştırmanın çalışma gurubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Malatya ilinde görev yapan 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinden 10'u lisans mezunudur. Öğretmenlerin yaşlarına bakıldığında tümü 29-52 yaş gurubunda olmakla birlikte 9'u 30 ile 40 yaş arasında, 1'i ise 40 yaş üzerindedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki deneyimleri incelendiğinde 3 öğretmen 6-10 yıl arası deneyime sahip, 6 öğretmen 11-15 yıl arası deneyime sahip, 1 öğretmen ise 16-25 yıl arasında mesleki deneyime sahiptir.

Öğretmenlerin okuttukları sınıf düzeylerine bakıldığında öğretmenlerin 2'si birinci sınıf, 3'ü ikinci sınıf, 2'si üçüncü sınıf, 3'ü ise dördüncü sınıf düzeylerini okutmaktadır.

Yapılan çalışma amacı doğrultusunda gönüllülük esasına dayanılarak katkıda bulunabilecek öğretmenlerle yürütülmüştür.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Bu çalışmada 2016-2017 eğitim öğretim yılında ilkokulda sınıf öğretmeni olarak görev yapan öğretmenlerin görüşlerini belirlemek için 5 açık uçlu sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Anketlere verecek yanıtları olmayan ya da bir dizi soruya yanıt vermeyi ilgi çekici bulmayan, sözel olarak kendini ifade etmekte daha başarılı olan kişilerden görüşme yoluyla daha kolay ve doğru bilgi sağlanabilir. Ayrıca cevaplayıcının başkalarına danışmadan cevap vermesinin sağlanması, cevaplarda bireyselliğin korunması açısından önemlidir. Bu da veri kaynağının teyit edilmesini sağlar ve anket yoluyla elde edilen verilere göre geçerliği daha yüksektir (Çağlar, 2009). Aynı zamanda form ya da anketlere yansımaya ipuçları da görüşme sırasında edinilebilir.

Yapılandırılmış görüşme formu; öğretmenlerin sınıf yönetimde yaşadığı sorunları, sınıf içinde karşılaştıkları problemleri davranışların sıklığı, derse göre problemleri davranışın görülme sıklığını, problemleri davranışları yönetmeye ayrılan zamanı ve etkili sınıf yönetimi için yapılması gerekenleri belirlemeye yönelik beş sorudan oluşmaktadır.

Görüşme formu nitel çalışmaları bulunan eğitim bilimleri alanında iki öğretim elemanının görüşüne sunularak uzman görüşü alınmıştır. Uygulama 16-28 Mart 2017 tarihleri arasında ilgili görüşmecilerin okulunun öğretmenler odasında gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler, araştırmacı tarafından yazılı olarak kaydedilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2016) göre betimsel analiz, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmak amacıyla yapılır. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Betimsel analizde, görüşülen bireylerin görüşlerini daha açık bir şekilde sunmak amacıyla doğrudan alıntılara sık yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Bu bağlamda çalışmada veri analizi için şu yol izlenmiştir:

1.Öğretmenlerin görüşlerinin kaydedildiği görüşme formları, numaralandırılarak cümle cümle tek tek okunarak aynı anafikri savunan cümleler, anlamı bozmayacak şekilde tek tematik cümleye dönüştürülmüştür. Diğer öğretmen adaylarının benzer görüşleri de aynı tema altında toplanarak ortak bir tema oluşturulmuş, frekans ve yüzdeleri çıkarılmıştır.

2.Geçerlik ve güvenilirlik aşaması: Çalışmada, araştırma bütün süreçleri ile adım adım anlatılarak geçerliliği sağlanmıştır. Sınıflandırmaların güvenilirliğini artırmak için çalışma, önce araştırmacılar tarafından ayrı ayrı sınıflandırılmış daha sonra karşılaştırılarak son şekli verilmiştir. Çalışmanın güvenilirlik hesaplaması (Miles & Huberman, 1994), Uyuşum Yüzdesi Formülü [$P = (Na / Na + Nd) \times 100$] (P: Uyuşum Yüzdesi, Na: Uyum Miktarı, Nd: Uyuşmazlık Miktarı) kullanılarak saptanmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e göre (2016); güvenilirlik hesaplamasındaki uyum yüzdesi % 70 olduğunda güvenilirlik yüzdesine ulaşılmış kabul edilir. Çalışmanın "uyum yüzdesi" % 94 olarak bulunmuştur.

Bulgular:

Araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Yaşadığı Sorunlar Ve Çözüm Önerileri” ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla öğretmenlere sorulan sorular ve elde edilen bulgular aşağıda yer almaktadır.

Tablo.1.a: Sınıf yönetiminde ne gibi sorunlarla karşılaşıyorsunuz? En önemli gördüğünüz iki sorunu yazınız. Hakkında öğretmen görüşleri

<p>S.1: Sınıf yönetiminde ne gibi sorunlarla karşılaşıyorsunuz? En önemli gördüğünüz iki sorunu yazınız.</p> <p>Ö.1: -Öğrencilerin dersi dinlememeleri konusunda sıkıntı yaşanmaktadır.</p> <p>-Derste kitap okuma ve kâğıt boyama alışkanlıkları mevcut.</p> <p>Ö.2:-Öğrencilerin tuvalet ihtiyaçlarını teneffüste karşılamayıp tam dersin can alıcı noktasında izin istemeleri.</p> <p>-İzin almadan konuşma alışkanlığı.</p> <p>Ö.3:-Sınıf disiplini bakımından herhangi bir sorun yaşamamaktayım. Ancak okulun açıldığı ilk günlerde birbirlerini aşırı derecede şikâyet etmeleri görülmektedir. Bu sorun da zamanla ortadan kalkmaktadır.</p> <p>- Parmak kaldırmadan konuşma.</p> <p>Ö.4:-Bir öğrenci bir fikir beyan ettiği zaman diğerlerinin itiraz etmeleri, izin almadan hep birden konuşmaları.</p> <p>-Birbirlerine saygı duymamaları.</p> <p>Ö.5:-En büyük sorun öğrencilerin izin almadan hep bir ağızdan konuşmaları birbirlerini dinlememeleri.</p> <p>-Bilgileri çok iyi bildiklerini düşünüp öğretmeni tam anlamıyla dinlememeleri.</p> <p>Ö.6:- Eğitim öğretim müfredatının çoğu zaman öğrenci seviyesinin üzerinde veya altında olması. Gereksiz bazı konuların olması.</p> <p>-Sınıfta disiplin uygulanmaması. Öğretmenin sınıfta pasifce edilmesi.</p> <p>Ö.7:-Dikkati toparlayamamak.</p> <p>-Sessizliği sağlayamamak.</p> <p>Ö.8:-Kaygılı, başarıyı istemeyen öğrencilerim var. Bunda da ailenin önemi var. Sorumluluklar verilmemiş.</p> <p>-Ödevlerini evde veliler yapıyor.</p> <p>Ö.9:- Çocukların hazır bulunuşluk düzeyleri yeterli olmadığından, çocukların okul bilincine varamadıklarından vb. nedenlerden dolayı dersi anlamamaktan kaynaklı olarak dinlememe, izlememe sorunları yaşanıyor.</p> <p>-Yandaki öğrenciyle konuşma, başka işlerle uğraşma, yanındakiyle kavga etme vb. sorunla yaşanmaktadır.</p> <p>Ö.10:-Sınıflarda yeterli fiziki imkânlarının olmayışı.</p> <p>-Özellikle kayıt döneminde 1.sınıfa başlama yaşının düşürülmesi sebebi ile çocukların hazır bulunuşluk düzeylerinin düşmesi, velilerin öğrencilerin kapasitelerini kabullenmeyip, üst düzey beklenti içine girmeleri buna karşılık evde ilgilerinin fazla olmaması ve öğrencilerde güdülenmenin yüksek olması, ilginin az olması sorunları yaşanmaktadır.</p>
--

Tablo.1.b: Öğretmen görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları

Karşılaşılan Sorunlar	f	%
Derste izin almadan konuşma	4	21
Öğretmeni dinlememek	2	10
Disiplin uygulanamaması	1	5
Müfredatın uygun olmaması	1	5
Dikkat eksikliği	1	5
Sınıfta gürültü olması	1	5
Ödev yapmama	1	5
Velinin öğrencide kaygı oluşturması	1	5
Okulun fiziki imkânın yetersizliği	1	5
Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin düşük olması	2	10
Derste kitap okuma, kâğıt boyama	1	5
Birbirlerine karşı saygı duymamaları	1	5
Öğrencilerin sürekli birbirini şikâyet etmesi	1	5
Sık tuvalete gitme	1	5

Tablo.1.b 'de görüldüğü gibi öğretmenlerin sınıf yönetiminde en sık karşılaştıkları sorunların başında derste izin almadan konuşma gelmektedir. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin düşük olması, ders esnasında öğrencinin öğretmeni dinlememesi, öğrencinin dikkatini derse yoğunlaştırılmaması, öğrencilerin birbirlerini sürekli şikâyet etmesi, sık tuvalete gitme alışkanlıklarının olması sınıf yönetimini olumsuz yönde etkilemektedir.

Tablo.2.a:Sınıf içinde karşılaştığımız problemleri davranışların görülme sıklığı nedir? Hakkında öğretmen görüşleri

- S.2:Sınıf içinde karşılaştığımız problemleri davranışların görülme sıklığı nedir?
- Ö.1:Genellikle her gün görülmektedir.
- Ö.2:Her derste en az 4-5 öğrencide görülüyor.
- Ö.3:Çok sık olmamakla birlikte sene başlarında bu sorunlar çok sık görülmekte zamanla sorun ortadan kalkmaktadır.
- Ö.4:Gün içinde bazı derslerde görülmektedir.1 ya da 2 derste olmaktadır.
- Ö.5:Özellikle bahar aylarında artış gösteriyor. Ayrıca son derslerde bu tarz problemlerle daha çok karşılaşılıyor.
- Ö.6:Bu tür davranışlarla karşılaşma sıklığı hemen her gün görülmektedir.
- Ö.7:Her zaman
- Ö.8:Vurma ve arkadaşının kitabını karalama grupla değil de daha çok bireysel davranma var.
- Ö.9:Görülme sıklığı dersin zorluğuna, çocuğun ilgi ve alakasına göre değişmekte zorlandıkları, ilgilerini çekmediği derslerde sıklık artıyor.
- Ö.10:Problemlerin yaşanma sıklığı okulun bulunduğu yere göre değişmekle birlikte özellikle il ve ilçe merkezlerinde daha fazla problemleri davranışlar yaşanırken köy ve mezra gibi kırsal kesimde daha az yaşanmaktadır. Kendi okulumuz açısından sınıf içinde problemleri davranış sıklığı az diyebiliriz.

Tablo.2.b: Sınıf içinde karşılaştığımız problemleri davranışların görülme sıklığı ile ilgili görüşlerin frekans ve yüzde dağılımları

Görülme Sıklığı	f	%
Her Zaman	8	80
1 ya da 2 ders	2	20

Tablo da görüldüğü gibi problemleri davranışların görülme sıklığını öğretmenlerin %80'i her zaman olarak ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %20'si ise problemleri davranışların görülme sıklığını bir ya da iki ders olarak belirtmişlerdir.

Tablo.3.a:Özellikle hangi derslerde problemleri davranışın görülme sıklığı artmaktadır? Hakkında öğretmen görüşleri

S.3: Özellikle hangi derslerde problemleri davranışın görülme sıklığı artmaktadır?
Ö.1:Türkçe dersi sözel ağırlıklı olduğundan genellikle bu derste öğrenciler başka işlerle meşgul olup dersi dinlememektedir.
Ö.2:Herhangi bir dersle sınırlı değil. Öğrenci zorlandığı yapamayacağına inandığı ve cevap verme sırasının kendisine geldiğini anladığı zamanlarda tuvalet talebinde sorunun cevabını bildiği anda ise parmak kaldırmadan direk cevaplama yoluna gitmektedir.
Ö.3:Herhangi bir ders belirtmek zor. Ancak genelde ilk başlarda tüm derslerde olabiliyor.
Ö.4:Özellikle matematik derslerde daha fazla olmaktadır. En çok zorlandıkları ders olduğu için.
Ö.5:Beden eğitimi ve müzik derslerinde görülme sıklığı artmaktadır.
Ö.6:Hayat bilgisi dersinde davranış ağırlıklı ders verilmesine rağmen en çok o derste yanlış davranış gösterilmektedir.
Ö.7:Türkçe dersinde artmaktadır.
Ö.8:Türkçe ve matematik dersinde artmaktadır. Hızlı ve çabuk sonuca ulaşma isteği ya da verilen metni bir kez okuma iki, üç ve dört kez okumaya karşı ilgisizlik.
Ö.9:Matematik dersinde problemleri davranış sıklığı artmaktadır. Konuların zorlaşması öğrencilerin anlayamaması dikkat dağınıklığı olduğu düzeyde davranışta problemleri yaşanıyor.
Ö.10:Beden eğitimi dersinde yaşanmaktadır.

Tablo.3.b:Derslere göre problemleri davranışların sıklığının artması ile ilgili görüşlerin frekans ve yüzde dağılımları

Dersler	f	%
Beden Eğitimi	2	16
Hayat Bilgisi	1	8
Türkçe	3	25
Matematik	3	25
Tüm Dersler	2	16
Müzik	1	8

Tablo da görüldüğü gibi derse göre problemleri davranışların artma sıklığını öğretmenler Türkçe ve matematik derslerinde arttığını belirtmişlerdir. Bu sırayı beden eğitimi ve tüm dersler takip etmektedir.

Tablo.4.a:Karşılaştığınız problemleri yönetmeye ne kadar zaman ayırıyorsunuz? Hakkında öğretmen görüşleri

S.1: Karşılaştığınız problemleri yönetmeye ne kadar zaman ayırıyorsunuz?

Ö.1: 40 dakikalık ders süresinin 5 dakikasını bu problemi çözmek için kullanıyoruz.

Ö.2:Neredeyse haftanın her günü kuralların konuluş amacı ve niçin uyulması gerektiğine dair farklı zamanlarda değinmekte ve onay almaktayım.

Ö.3:Her dersin yani problemin yaşandığı anın ilk 5 dakikasında sorunu çözüyorum.

Ö.4:Sorunlu davranış olduğu anda çözmeye çalışırım. Bu yaptığı davranışın yanlışlığını anlatırım.

Ö.5:Gerek duyduğumuz zamanlarda yeteri kadar zaman ayırmaya çalışıyoruz.

Ö.6:Ders saatlerinin en az üçte birini bu davranışlara ayırıyoruz.

Ö.7:Dersin üçte birini ayırıyoruz.

Ö.8:Çok uzun bir zaman ayırmıyorum. Sorunu konuşup çözüm bulup; ne yapması gerektiği ya da ne yapmaması gerektiğini kendine söyletiyorum. On dakika gibi bir zaman ayırıyorum.

Ö.9:Problemin büyüklüğüne ve önemine göre değişmektedir. Basit problemleri göz teması kurarak, çocuğun yanına giderek çözerken, bazı davranışlarda bu süre artmaktadır.

Ö.10:Problemin durumuna göre derse başlamadan 5-10 dakika sorunu ve çözümü konusunda bilgilendirme yapılmaktadır. Daha farklı problemlerde rehberlik amacı olması maksadıyla bir ders süresi ayrılmaktadır. Velilerle görüşülmesi gereken durumlarda teneffüslerde veya telefon ile görüşülerek sorunu çözmeye çalışılmaktadır.

Tablo.4.b:Karşılaştığınız problemleri yönetmeye ne kadar zaman ayırması ile ilgili görüşlerin Frekans ve yüzde dağılımları

Ayrılan Süre	f	%
Dersin üçte biri	2	20
Dersin beş dakikası	2	20
Her ders	1	10
Dersin on dakikası	1	10
Problemleri davranışa göre	4	40

Tablo da görüldüğü gibi problemleri yönetmeye ayırdıkları zamanı öğretmenlerin %40'ı problemleri davranışın türüne göre değiştirdiğini,%20'si dersin üçte biri ve beş dakikası oluşturduğunu,%10'u ise dersin on dakikası ve her derste görüldüğünü ifade etmişlerdir.

Tablo.5.a:Size etkili bir sınıf yönetimi için yapılması gerekenler neler olabilir? Öncelikli olarak yapılması gereken iki tane belirtiniz. Hakkında öğretmen görüşleri

S.1: Size etkili bir sınıf yönetimi için yapılması gerekenler neler olabilir? Öncelikli olarak yapılması gereken iki tane belirtiniz.

Ö.1:-Öğrencilerin dersleri eğlenceli bir şekilde izleyecekleri bir ortam sağlamak.
-Drama yöntemini sıklıkla kullanmak ve derse öğrencilerin direkt katılımını sağlamak.

Ö.2:-Kuralların hayatın vazgeçilmezi olduğu uyulmadığı takdirde karşılaşılabilecek olumsuzlukların veliler tarafından da özümsemlenip velilerin bu doğrultuda çocukları eğitmeleri gerekir.
-Kurallara uyulmadığı takdirde uygulanacak yaptırımların caydırıcı olması öğretmenin ve idarenin elini kolunu bağlamaması gerekir.

Ö.3:-Etkili bir sınıf yönetimi için disiplin şarttır. Öncelikli olarak sınıf kuralları öğrenciler tarafından belirlenmelidir.

-Kural ihlali durumunda caydırıcı cezalara başvurulmadır.

Ö.4:-Sınıf içinde bir kargaşaya meydan verilmemelidir. Sınıf içinde bulunan öğrenciler fikirlerini korkusuzca söyleyebilmeli, davranışları ve kuralları belirleme aşamasında katılımcı olabilmelidir.

-Öğretmen ve diğer arkadaşları tarafından fikirleri yüzünden tenkit edilmeyeceğinden emin olmalıdır.

Ö.5:-Öğrencinin dikkatini çekecek, onların eğitim-öğretim ortamına daha etkin katılımını sağlayacak etkinlikler yapılırsa öğrenciler boş zaman bulamayacaklarından derse daha çok adapte olabileceklerdir.

Ö.6:-Veli-öğretmen-öğrenci –idare arasında çok koordineli çalışma ve iş birliğinin olması gerekir.

-Eğitim-öğretim müfredatının öğretmenler tarafından çok doğru bir şekilde yeniden ele alınıp düzenlenmesi gerekir.

Ö.7:Görsel araç gereçleri daha fazla yer vermek gerekir.

Ö.8:Planlama öğrenciye göre ilerleme olmalıdır. Ancak bu şekilde etkili bir zaman sağlanır. Kazanımlara ulaşılmış olunur.

Ö.9:-En önemlisi çocukları tanımak. Ailesel, psikolojik, sağlık vb. alanlarda sıkıntısını bilmek gerekir. Buna göre davranmak gerekiyor.

-Çocukların ilgi, istek ve kabiliyetlerini bilip dersi buna göre anlatmak, çocuğun seviyesine inebilmek, dersten zevk alıp isteyerek dinleme sürecini sağlamak gerekir.

Ö.10:-Öğrenci ve velilerde sorumluluk bilincini geliştirmeye yönelik ve bu farkında lığı yaratmak için görevler verme, bilgilendirme faaliyetlerinde bulunma. Bu sebeple veliyi ve öğrenciyi iyi tanımak gerekir.

-Kararlılık. Sorun fark edildiğinde ertelemeyen, vazgeçmeden, görmezden gelmeden sınıfla birlikte fikirleri de sorularak gerektiğinde fark edilmeyen bir kısmın kalmaması için veliden de yardım alınarak çözümlenmeli ve öğrenciye karşı ilgisiz kalınmadığı hissettirilmelidir.

Tablo.5.b:Sizce etkili bir sınıf yönetimi için yapılması gerekenler neler olabilir? Öncelikli olarak yapılması gerekenlerle ilgili frekans ve yüzdelik dağılımı

Yapılması Gerekenler	f	%
Etkinliklere ağırlık vermek	2	10
Sınıf kurallarını birlikte belirleme	2	10
Öğrencilerin dikkatlerini çekmek	1	5
Veli-öğretmen –idare işbirliği	2	10
Müfredatın düzenlenmesi	1	5
Görsel araç-gereçlere yer vermek	1	5
Planlamaya yer vermek	2	10
Öğrenci merkezli ders işleme	3	15
Öğrencileri tanımak	2	10
Kararlı olmak	1	5
Fikirlerini çekinmeden uygun şekilde ifade etmelerini sağlama	1	5
Cezaya başvurma	2	10

Tablo.5.b.da görüldüğü gibi etkili bir sınıf yönetimi için yapılması gerekenleri öğretmenler en fazla öğrenci merkezli ders işlenmeli olarak ifade etmişlerdir. Bu sırayı etkinliklere ağırlık vermek, sınıf kurallarını öğrencilerle birlikte belirleme, veli-öğretmen-idare işbirliği sağlama, planlamaya yer verme, öğrencileri tanıma, gerektiği durumlarda cezaya başvurmak olarak belirtmişlerdir.

Tartışma

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/28

Etkili bir sınıf yönetimini sağlamaya ilişkin, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunları belirlemek ve çözüm önerileri getirmesi amaçlanan bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin sınıflarında en çok karşılaştıkları problemler derste izin almadan konuşma, öğretmeni derste dinlememe olarak saptanmıştır. Ödev yapmama, sık tuvalete gitme, ders esnasında başka işlerle meşgul olma da öğretmenler tarafından gözlenen sorunlu davranışlardır. Yapılan bir araştırmaya göre de öğretmenler; sınıflarında en çok izin almadan konuşma, derse karşı ilgisizlik ve sınıfta dolaşma davranışlarıyla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir (Sadık ve Arslan, 2015). Bir başka çalışmada da en sık karşılaşılan istenmeyen davranışın öğrencilerin kendi aralarında konuşma davranışı olduğu belirlenmiştir (Uğurlu ve Ark., 2014).

İlgili araştırmalar incelendiğinde yukarıdaki olumsuz davranışların en çok gözlenen davranışlar içinde yer almaktadır. Bu durum, ilkokul çağında olan çocukların sınıf içi kuralları henüz yeterince öğrenemediklerini, bu çağlarda öğrencilerin doğru davranışın ne olduğunu bilseler dahi unutarak tekrarladıkları gerçeğini ortaya koymaktadır. Bu yaşlarda öğrenci, nasıl davranması gerektiğini bilmediği için istenmeyen davranışlar gösterebilir veya bazen davranışı bilir, fakat bu davranışı ne zaman yapması gerektiğini kestiremeyebilir ve yanlış davranabilir, yada davranışı ve ne zaman yapacağını bilir, fakat ara sıra unuttuğu için olumsuz davranışlar gösterebilir. Bu durumların çoğunda öğrenci, yanlış davranışı bilmeden tekrarlama durumunda kalabilir (Balay ve Sağlam, 2008).

Bazı durumlarda ise öğrenci kendi iradesi ile olumsuz davranışlar sergilemektedir. Bu durumun oluşmasında öğretmenden kaynaklanan, öğrenciden kaynaklanan sorunlar etkili olmaktadır. Öğretmen dersi sunmada etkili yöntem ve teknikleri kullanmaması, öğrenciye karşı olumsuz tutum ve davranışta bulunması, öğrencilerin bireysel farklılıklarını önemsememesi sınıfta olumsuz davranışların gösterilme oranını arttırmaktadır.

Sınıf ortamında istenmeyen davranış ortaya çıktığı zaman, öğretmenin hemen bunu fark edip sorunu gidermeye yönelik bir yöntem seçmesi gerekir. Yöntem belirlemede en önemli nokta, ortaya çıkan olumsuz davranışın türüdür (Güleç ve Alkış, 2004). Önleyici (engelleyici) yöntemler, öğretmenlerin istenmeyen veya sınıf düzenini bozucu davranışlar meydana gelmeden önce aldıkları tedbirlerdir. Öğrencilerin sınıf etkinlikleriyle aktif rol almasını sağlamak için öğretmen tarafından yapılan her hareket istenmeyen davranışı önleyici tedbir olarak kabul edilebilir. Bu kontrol yöntemlerinden bazıları şunlardır: planlı çalışma, akıcı etkinlik, tutarlılık, öğretmen kontrolü, kurallar belirlemek (Tertemiz, 2000). Ayrıca istenmeyen davranışı önlemek için olumlu pekiştirme kullanmaya ağırlık verilmeli öğrencilerden beklenenler açık ve net bir şekilde belirtilmeli, ne yapılmaması gerektiğinden çok ne yapılması gerektiği üzerinde durulmalı, tutarlı olunmalı, cezadan çok ödül kullanmaya yer verilmeli, öğretmen – öğrenci arasında sağlıklı iletişim kurulmalı, sen dili yerine ben dili kullanmaya özen gösterilmelidir ve fiziksel müdahalelerden kaçınılmalıdır (Şentürk, 2010).

Araştırmada, öğrencilerin sınıf içindeki problem davranışlarının gözlenme sıklığının farklı derslerde değişip değişmediği boyutu da incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler Türkçe ve Matematik derslerinde sınıf içinde problemlerle davranışlarla daha sık karşılaşmaktadırlar. Bu durum, bilişsel alanla ilgili davranışların ağırlıkta olması ve öğretmenin aktif öğrencinin derslerde pasif olmasından dolayı öğrenci derste sıkılmaktadır. Öğrenci sıkıntısını gidermek amacıyla istenmeyen davranışlara yönelebilmektedir (Sadık, 2000). Bu noktada öğretim yöntemlerinin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Öğretmen daha çok sunuş yoluyla öğretim stratejisini oluşturan yöntemler kullanarak değil de buluş yoluyla öğretim stratejisini oluşturan yöntemleri tercih ederse bu sorunlarla daha az karşılaşacağı düşünülebilir. Çünkü öğrenci ne kadar aktif olursa problemlerle davranış oluşturmak için o kadar az zaman bulacağı söylenebilir.

Araştırmada, öğrencilerin daha serbest olduğu, çalışmalarda çoğu zaman özgür bırakıldıkları Müzik dersinde problemleri davranışların gösterilme yoğunluğunun azaldığı ifade edilmiştir. Yapılan araştırmalarda, çocuğu aktif kılan, hareket etmesini sağlayan, ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkarıldığı derslerde problemleri davranışları gösterme eğiliminin azaldığını ortaya koymuştur (Sadık, 2000).

Araştırma sonuçları incelendiğinde genel olarak sınıf öğretmenlerinin sınıfta düzeni kurmak için fazla zaman ayırdıklarını ifade etmeleri beklenen bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olması sınıf yönetimi yaklaşımlarını etkilemektedir.

İlköğretim yıllarında öğrencilerin sınıfa ve okula karşı sorumluluklarını öğrenmeleri, sınıf kurallarını öğrenmeleri, bir arada yaşamayı becerebilmesi uzun zaman alır. İlkokul çocuklarının sınıfta düzeni kurma ve bu düzeni sağlarken üzerine düşen görev ve sorumlulukları yapmak için öğretmenin rehberliğine ihtiyaçları vardır. Bu durum öğretmenin sınıf yönetimi sağlarken zaman kaybetmesine neden olmaktadır (Sadık, 2000).

Araştırmada, sınıf öğretmenlerinin etkili bir sınıf yönetimi sağlamak için yapılması gerekenler hakkındaki düşünceleri de incelenmiştir. Etkili bir sınıf yönetimini sağlamaya ilişkin öğretmenler; öğrencinin aktif olduğu yaparak yaşayarak öğrenmenin ön planda olduğu öğrenme etkinliklerine yer verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin öğrencilerini daha yakından tanımasını gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak öğretimi planlamaları önem arz etmektedir.

Eğitim ve öğretim sürecinde öğrencilerin dersteki başarısı veya başarısızlığı üstünde birçok faktör etkilidir. Bireysel farklılıklar da bu faktörlerden biridir. Şentürk (2007) çalışmasında, başarılı bir eğitim ve öğretim ortamı sağlamada öğretmenlerin, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak buna uygun çalışmalar yapılması gerektiğini ifade etmektedir. Başka bir araştırmada, öğretmenlerin en çok karşılaştığı sorunlar öğrenci farklılıkları, farklı aile ortamlarının yansımaları ve öğrencinin derse tutumu olarak belirlenmiştir (Paliç ve Keleş 2011). Yine bir başka araştırmada da, disiplin problemlerinin daha çok aile ve öğrenci özelliklerinden kaynaklandığı ifade edilmiştir (Sadık ve Arslan, 2015).

Sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi için gerekli önerileri arasında idare, öğretmen ve veli işbirliği olduğu görülmektedir. İdare, öğretmen ve veli arasında uyumlu bir işbirliği olmaması, eğitim sistemini olumsuz yönde etkilemektedir. Üçü arasında iş birliği sağlamak için aralarında olumlu bir iletişimin olması gerekir. Çünkü yapılan araştırmalar öğrenmenin büyük kısmının sınıf dışında gerçekleştiğini göstermektedir (Paliç ve Keleş 2011) Bir başka araştırmada da Öğretmenlerin disiplin problemlerini önlemeye yönelik olarak, aile ve rehber öğretmenlerle işbirliği yapılması ilk sırada yer almıştır (Sadık ve Arslan, 2015) .

Öğretmenlerin disiplin problemleriyle baş etmede en çok kullandıkları yöntemlerin, çoğunlukla etkisiz buldukları uyarma ve ceza verme yöntemleri olduğu araştırmalarda görülmüştür. Sorunun nedenini araştırma ve öğrenciyi ödüllendirme, uyarma disiplin problemleriyle baş etmede kısmen etkili olurken; derste değişiklik yapma, kuralları öğrencilerle birlikte belirleme ve öğrenciyi sevgi gösterme ise etkili bulunan yöntemler olarak görülmüştür (Sadık ve Arslan, 2015). Şahin ve Arslan'ın(2014) çalışmasında da, problemleri davranış sonrasında öğrencilerin birbir ve ders dışında görüşmenin kendilerini daha çok olumlu etkilediğini, sınıf içinde cezanın ise kendilerini olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Bu hususunda yapılan problemleri davranışın tekrarlanmaması açısından dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

Ayrıca öğretmenin tecrübesi de göz ardı edilmemelidir. Çünkü yapılan araştırmalara göre, yüksek kıdeme sahip olan öğretmenlerin hem sınıf yönetimi becerilerinin hem de öğrencileri motive

etme düzeylerinin diğer kademlerdeki öğretmenlere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür(Bozgeyikli ve Gözler, 2016) .

Öğretmen, her bireyin bilgiyi kullanma sistemini iyi anlayan, öğrenme sürecini hiçbir zaman şansa bırakmayan bir ön görücü ve bir olasılık düzenleyicisi olmalıdır (Özel ve Bayındır, 2008: 74). Öğretmen öğrenciyi tanıyan, öğrenci merkezli öğretim yöntem ve teknikleri kullanan, sınıfta motivasyon sağlayan, aileyle işbirliği içinde olan, önleyici disiplin stratejilerini uygulayan ve öğrenciyi davranışının sorumluluğunu almaya teşvik eden disiplin stratejileri kullanan bir öğretim programını aktif hale getirdiğinde etkili bir sınıf yönetimi sağlayacak ve karşılaşılan sınıf içi problemlere de kısa sürede çözüm önerileri oluşturabilecektir.

Disiplin modelleri olarak öğretmenlerin benimsediği çok sayıda yöntem olabilir, ancak en iyi diyebileceğimiz bir model yoktur. Öğretmen karşılaştığı duruma göre her bir modeli gerektiğinde kullanabilecek ve sınıfın disiplinini sağlayabilecek birikime sahip olmalıdır.

Bu sebeple uygulanacak hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programları ile yukarıda belirtilen hususlar dikkate alınarak, tüm öğretmenlerin sınıf yönetiminde çağdaş yaklaşımlara uygun bir anlayışa ve yeterliğe sahip olmaları sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Ada, S. (2000). Sınıf Yönetimini Etkileyen Faktörler. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi,12,1-8.
- Aksoy, N. (2000).Sınıf içi disiplin sorunlarını azaltmada izlenebilecek temel yaklaşımlar. Eğitim Araştırmaları, 5-9.
- Balay, R., Sağlam, M.(2008). Sınıf İçi Olumsuz Davranışlara İlişkin Öğretmen Görüşleri, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Aralık. Cilt:V, Sayı:1ı, 1-24
- Bayar, A. (2014). Sınıf İçi İstenmeyen (Sorun) Davranışları Yönetmek. Ed. Mustafa Çelikten ve Mehmet Teyfur. Yapılandırmacı Yaklaşımına Göre Sınıf Yönetimi. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bayar, A. & Kerns, J.H. (2015). Undesired behaviors faced in classroom by physics teachers in high schools. Eurasian Journal of Physics and Chemistry Education, 7(1), 37-45.
- Bozgeyikli, H.,& Gözler, A. (2016).Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri İle Öğrencileri Motive Etme Düzeyleri Arasındaki İlişki, Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 11/3 Winter 2016, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9368> ISSN: 1308-2140, Ankara-Turkey.
- Çağlar, A. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin Öğretimsel Etkinliklerin Yönetiminde Dikkat Çekme ve Sürdürme Davranışlarının İncelenmesi, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Çiftçi, A. S. (2015). İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetim Tarzları ile Demokratik Değerlere İlişkin Görüşleri Arasındaki İlişki, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi,18 Mart Üniversitesi, Çanakkale, Turken.
- Çiftçi, S. (2016). Facebook Kullanımı Hakkında Lise Öğretmen Görüşleri Öğretmen ve Öğrenci Boyutu. Eğitimde Kuram ve Uygulama,12, 286-307.
- Demirel, Ö. (2005). Öğretimde planlama ve değerlendirme: Öğretme sanatı. Ankara: Pegem A Yayınları.

- Doğan, S., Uğurlu, C. & Karakaş, H. (2014). Etkili Sınıf Yönetimi Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13/4, 1097-1119.
- Ekinci, A. (2010). İlköğretim Okullarında Çalışan Müdür ve Öğretmenlerin Mesleki Sorunlarına İlişkin Görüşleri. *İlköğretim Online*, 9/2, 734-748.
- Erol, O., Özyayın, B. & Koç, M. (2010). Sınıf Yönetiminde Karşılaşılan Olaylar, Öğretmen Tepkileri ve Öğrenciler Üzerindeki Etkileri: Unutulmayan Sınıf Anılarının Analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16, 25-47.
- Ersoy, A. (2014). İnternet Kaynaklarından İntihal Yaptığının Farkında Değildim: Bir Olgubilim Araştırması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 47-60.
- Güleç, S. & Alkış, S. (2004). Öğretmenlerin Sınıf Ortamında Kullandıkları Davranış Değiştirme Stratejileri. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 247-266.
- Ilgar, L. (2005). Eğitim yönetimi, okul yönetimi, sınıf yönetimi. İstanbul: Beta.
- Miles, M.B. and Huberman, A.M. (1994). *Qualitative Data Analysis*, 2nd Ed., Newbury Park, CA: Sage.
- Örücü, D. (2012). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıfa ve Sınıf Yönetimine İlişkin Metaforik Bakışları: Karşılaştırmalı Bir Durum Çalışması. *İlköğretim Online*, 11/2, 342-352.
- Özel, A. & Bayındır, N. (2008). Yapılandırmacı anlayışa göre sınıf yönetimi. Ankara: PegemA.
- Özgan, H., Yiğit, C., Aydın, Z. & Küllük, M. (2011). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimine İlişkin Algılarının İncelenmesi ve Karşılaştırılması. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 617-635.
- Paliç, G. & Keleş, E. (2011). Sınıf Yönetimine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2, 199-220.
- Sadık, F. & Aslan, S. (2015). İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Problemleri ile İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic* Volume 10/3, 115-138, Ankara-Turkey.
- Sadık, F. (2000). İlköğretim I. Aşama Sınıf Öğretmenlerinin Sınıfta Gözlemledikleri Problem Davranışlar. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 1-23.
- Seyfullahoğulları, A. (2010). İlköğretim Okullarında Büyük Sınıfların Yönetiminde Karşılaşılan Sınıf İçi Sorunlara Öğretmen Yaklaşımı Üzerine Bir Araştırma. *Muatafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü dergisi*, 7/14, 21-40.
- Süral, S. (2013). İlköğretimde Görev Yapan Öğretmenlerin Öğrenme Stilleri, Sınıf Yönetimi Yaklaşımları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. *Yayınlanmış Doktora Tezi*, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın, Türkiye.
- Şahin, S. & Arslan, M.C. (2014). Öğrenci Ve Öğretmen Görüşlerine Göre İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Karşı Kullanılan Öğretmen Stratejilerinin Öğrenciler Üzerindeki Etkileri. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic* Volume 9/2winter 2014, P. 1399-1415, Ankara-Turkey.
- Şentürk, E. (2010). İlköğretim Okullarında Sınıf İçinde Gözlenen İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Yönelik Öğretmen Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van, Türkiye.

- Şentürk, H. (2007). Uygulama liselerindeki rehber öğretmenlerin sınıf yönetimi yaklaşımları, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 7-16.
- Tertemiz, N. (2000:2006). Sınıf Yönetimi ve Disiplin. Küçükahmet, L.(Ed), Sınıf Yönetimi. Ankara: Nobel (ss. 67-91).
- Uğurlu, C.T., Doğan, S., Şöförtakımcı, G., Ay, D., Zorlu, H. (2014).Öğretmenlerin Sınıf Ortamında Karşılaştıkları İstenmeyen Davranışlar Ve Bu Davranışlarla Baş Etme Stratejileri, Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 9/2 Winter 2014, p. 577-602, Ankara-Turkey.
- Üstün, A. ve Demirbağ H. (2003). Sınıfta Demokratik Disiplin Anlayışı. Eğitim Araştırmaları. 3 (11), 87-95.
- Ustun, A. & Eres, F. (2009). Disciplinary problems in secondary education: a sample of Amasya. Proc. Social and Behavioral Sciences, 1717-1725.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ek 1: Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Yaşadığı Sorunlar ve Çözüm Önerilerine Yönelik Görüşme Formu

Görüşmenin Yapıldığı;

Gün:

Yer:

Saat:

Görüşmeye katılan öğretmenin;

Yaşı:

Mezun olduğu okul:

Meslekteki görev yılı:

Ders verdiği sınıf düzeyi:

Sayın katılımcı, bu görüşme sınıf öğretmenliği tezsiz yüksek lisans öğrencisi. Ayşe ATAY Tarafından Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Yaşadığı Sorunlar Ve Çözüm Önerileri ” adlı proje ödevinde kullanılmak için yapılmaktadır. Görüşmenin amacı öğretmenlerin sınıf yönetiminde yaşadığı sorunları ortaya koymak ve bu sorunlara çözüm önerileri belirlemektir. Vereceğiniz bilgiler araştırma amacı dışında kullanılmayacaktır. Soruları samimiyetle yanıtlayarak yapacağınız katkıdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

1. Sınıf yönetiminde ne gibi sorunlarla karşılaşıyorsunuz? En önemli gördüğünüz iki sorunu yazınız.

2. Sınıf içinde karşılaştığımız problemleri davranışların görülme sıklığı nedir?

3. Özellikle hangi derslerde problemlı davranışın görölme sıklığı artmaktadır?
4. Karşılaştığınız problemlı davranışları yönetmeye ne kadar zaman ayırıyorsunuz?
5. Sizce etkili bir sınıf yönetimi için yapılması gerekenler neler olabilir? Öncelikli olarak yapılması gereken iki tane belirtiniz.